

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	CZ.1.07/1.5.00/34.0556
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III / 2 = Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast	HYDRAULICKÉ A PNEUMATICKÉ MECHANISMY

17. Pneumatická schéma a značky

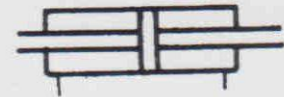
Symbolika pro kreslení pneumatických schémat je dle ČSN 01 3722 a DIN/ISO 1219.

Přeměna energie	
<i>kompresor</i>	
<i>vývěva</i>	
<i>neregulační pneumomotor s jednosměrným průtokem</i>	
<i>neregulační pneumomotor s možností změny průtoku</i>	
<i>regulační pneumomotor s jednosměrným průtokem</i>	
<i>regulační pneumomotor s možností změny směru průtoku</i>	
<i>pneumomotor s kývaným pohybem</i>	
<i>jednočinný přímočarý pneumomotor se zpětným pohybem způsobeným účinkem vnější síly</i>	
<i>jednočinný přímočarý pneumomotor se zpětným pohybem způsobeným účinkem pružiny</i>	

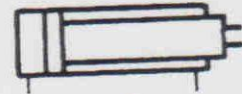
dvojčinný přímočarý pneumomotor s jednostrannou pístnicí

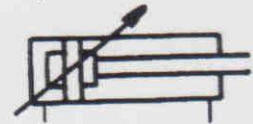
dvojčinný přímočarý pneumomotor s oboustrannou pístnicí

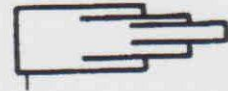
diferenciální přímočarý pneumomotor s jednostrannou pístnicí (není v ČSN)

dvojčinný přímočarý pneumomotor s oboustranným regulovatelným tlumením

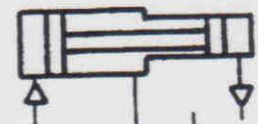
teleskopický jednočinný přímočarý pneumomotor se zpětným pohybem způsobeným účinkem vnější síly

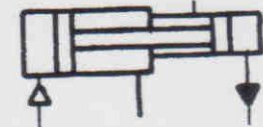
teleskopický dvojčinný přímočarý pneumomotor jednostranný

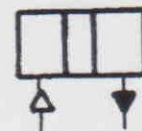
Přímočarý multiplikátor s jedním druhem tekutiny

Přímočarý multiplikátor s dvěma druhy tekutiny (např. vzduch - kapalina)

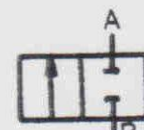
Rovnotlaký přímočarý multiplikátor (např. vzduch - kapalina)

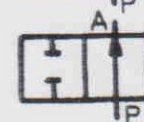
Řízení a regulace energie

Rozváděče

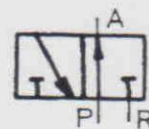
rozdávěč 2/2 v klidovém stavu zavřený

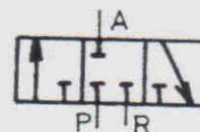
rozdávěč 2/2 v klidovém stavu otevřený

rozdávěč 3/2 v nulové poloze otevřený

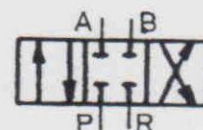
rozdávěč 3/3 v nulové poloze uzavřený

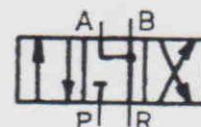
rozdávěč 4/2

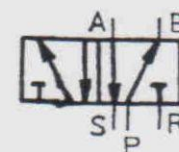
rozdávěč 4/3 v nulové poloze uzavřený

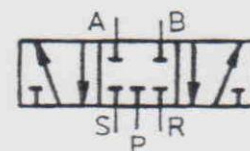
rozdávěč 4/3 v nulové poloze odvětrán

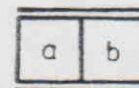
rozdávěč 5/2

rozdávěč 5/3 v nulové poloze uzavřený

rozdávěč s plynulým přestavováním
tj. se dvěma krajními polohami a
libovolným počtem mezipoloh

rozváděč - zjednodušené značení
např. se čtyřmi přípoji (není v ČSN)

Jednosměrné ventily

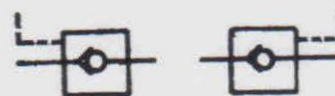
jednosměrný (zpětný) ventil bez pružiny

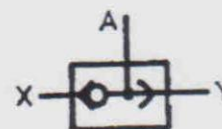
jednosměrný (zpětný) ventil s pružinou

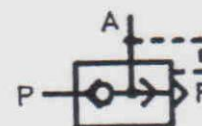
řízený jednosměrný ventil

dvojitý jednosměrný ventil s logickou
funkcí "nebo"

rychlovypouštěcí ventil

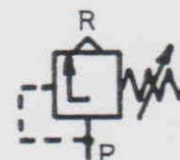

dvojitý jednosměrný ventil
s logickou funkcí "a"
(není podle normy DIN a ČSN)

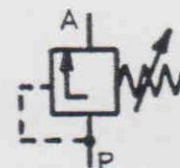

Tlakové ventily

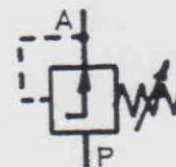
pojistný ventil (nastavitelný)

tlakový spínací ventil (nastavitelný)

redukční ventil nastavitelný
(bez odfuku do atmosféry)

redukční ventil nastavitelný
(s odfukem do atmosféry)

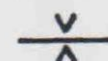

Škrťací ventily

škrťací ventil citlivý ke
změně viskozity

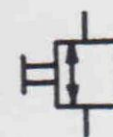
škrťací ventil necitlivý ke
změně viskozity

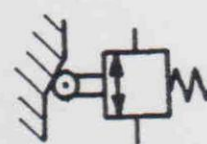
škrťací ventil regulační,
citlivý ke změně viskozity

škrťací ventil regulační, ručně stavitelný,
citlivý ke změně viskozity
(není v ČSN)

škrťací ventil s mechanickým nastavením,
návrat pružinou (není v ČSN)

Uzavírací ventily

uzavírací ventil
(zjednodušeně)

jednosměrný a nastavitelný
škrticí ventil

jednosměrný ventil a
nastavitelná clona

Přenos energie - vedení, kanály a jejich spoje

zdroj tlaku

hlavní (pracovní) vedení

řídící vedení

pomocné (odvzdušňovací) vedení

elektrické vedení

spoj

křížení vedení bez spoje

odvzdušnění

vývod bez možnosti připojení
(např. odvětrání) prvku

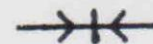
vývod s možností připojení prvku

uzavřené připojení

rychlospojka bez zpětného ventilu

rychlospojka se zpětným ventilem

polovina rychlospojky bez zpětného ventilu

polovina rychlospojky se zpětným ventilem

otočné spojení jednoho potrubí

otočné spojení dvou potrubí
(dáno počtem čar)

tlumič hluku

vzdušník

čistič (filtr)

odlučovač vody s ručním
vypouštěním kondenzátu

odlučovač vody s automatickým
vypouštěním kondenzátu

čistič (filtr) s automatickým
vypouštěním kondenzátu

rozprašovač maziva

jednotka pro úpravu vzduchu (filtr,
redukční stanice, manometr a
rozprašovač maziva) zjednodušeně

chladič

Ovládání

Mechanické prvky

hřídel, otáčení v jednom směru

hřídel, otáčení ve dvou směrech

jištění v dané poloze

blokovací zařízení)označení způsobu
uvolnění je v poznámce

zařízení zabráňující zastavení mechanismu
v nulové střední poloze

jednoduché kloubové spojení

kloubové spojení na páce

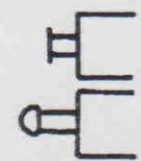
kloub s pevnou opěrou

Způsoby ovládání

Ovládání silou svalů

Obecný znak

tlačítkem

Mechanické ovládání

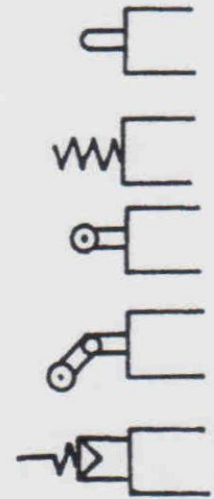
narážkou, snímacím dotykem

pružinou

kladičkou

pákou s kladkou (činné jen v jednom směru)

dotykem (není normováno)

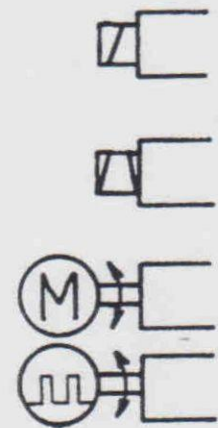
Elektrické ovládání

elektromagnetem s jednou cívkou

elektromagnetem se dvěma cívkami
s navzájem opačným účinkem

elektromotorem se spojitým otáčením

krokovým motorem

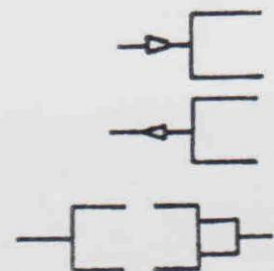

Pneumatické ovládání

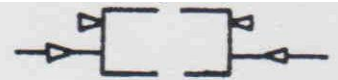
přímé, zvýšením tlaku

přímé, snížením tlaku

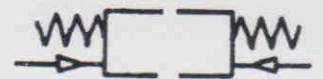
rozdílem tlaků

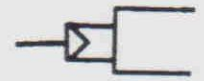
středěno tlakem

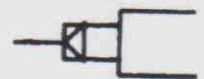
středěno pružinami

nepřímé, zvýšením tlaku

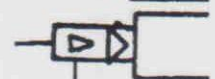
nepřímé, snížením tlaku

tlakem, přes zesilovač (není normalizováno)

nepřímé, přes zesilovač (není normalizováno)

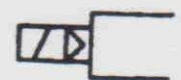

tlakem, který způsobí střídavý výstup (kmity)
(není normalizováno)

Kombinované ovládání

elektropneumatické - elektromagnetem, který budí
nepřímé pneumatické ovládání

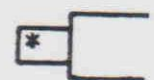
elektromagnetem nebo nepřímé pneumatické

elektromagnetem nebo manuálně

obecný znak ⁾ - pro normou nedefinovanou
řídící veličinu - definuje se v poznámce

Příslušenství

tlakoměr

diferenční tlakoměr

teploměr

součtový průtokoměr (proteklý objem)

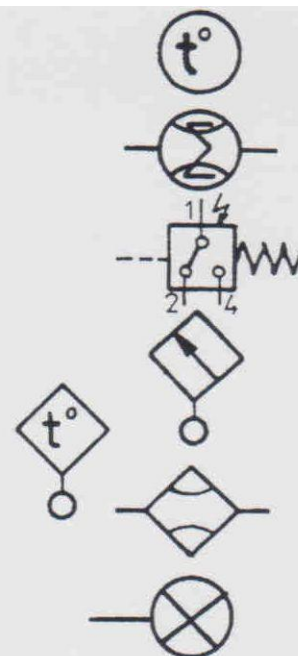
tlakový spínač

čidlo tlaku (není v ČSN)

čidlo teploty (není v ČSN)

čidlo průtoku (není v ČSN)

signálka

Zvláštní značky

bezdotykové prvky (není normalizováno)

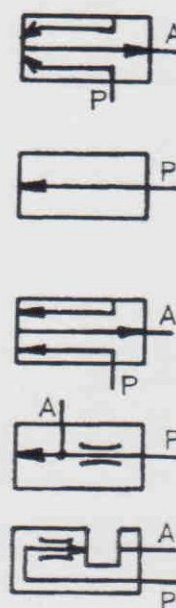
reflexní čidlo

všeobecný znak pro vzduchovou trysku,
tryska vzduchového hradla

napájená tryska přijímače u
vzduchového hradla

hradlová tryska

proudová - záchytná tryska

Kontrolní otázky:

- a) Nakreslete a popište zvláštní pneumatické značky
- b) Nakreslete a popište pneumatické značky na přeměnu energie
- c) Nakreslete a popište pneumatické značky rozvaděčů

Seznam použité literatury:

- 1) Firma FESTO: Úvod do pneumatiky
- 2) Kříž: Stavba a provoz strojů III, SNTL 1983